

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/397/2015
Identifikačné číslo spisu:	4112221012
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4112221012.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa B. I., bývajúceho v Y., zastúpeného JUDr. Petrom Koscelanským, advokátom v Nitre, Fraňa Mojtu 24, proti odporcom 1/ N. P., bývajúcej vo G., 2/ B. I., bývajúcemu vo Z., 3/ Z. I. bývajúcemu v G., 4/ J. I., bývajúcej v G., 5/ B. I. bývajúcemu v G., 6/ E. I., bývajúcej v G. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 18 C 82/2012, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2014, sp.zn. 9 Co 466/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2014, sp.zn. 9 Co 466/2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra uznesením z 26. marca 2014, č.k. 18 C 82/2012-161 rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Odporcom v 3. až 6. rade súd náhradu trov konania nepriznal, navrhovateľovi uložil povinnosť uhradiť na účet Okresného súdu Nitra náhradu trov konania štátu vo výške 107,75 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia a odporkyni v 1. rade uložil povinnosť uhradiť na účet Okresného súdu Nitra náhradu trov konania štátu vo výške 7,75 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Takto rozhodol podľa § 142 ods. 2, § 143 a § 148 ods. 1 O.s.p., keďže hodnota prikázaného podielu bola nižšia ako žiadal navrhovateľ ale aj vyššia ako uvádzala odporkyňa 1/, obaja mali v konečnom dôsledku čiastočný úspech a odporcom 3/ - 6/ náhradu trov nepriznal, lebo im žiadne trovy nevznikli. Nakoľko navrhovateľ a odporkyňa v 1. rade boli v konaní čiastočne úspešní, súd rozhodol tak, že náhradu trov konania štátu pomerne rozdelil, t.k. $215,50:2 = 107,75$ € znáša navrhovateľ a náhradu trov konania štátu vo výške 7,75 € znáša odporkyňa 1/, táto v priebehu konania uhradila preddavok vo výške 100 € ($215,50:2 = 107,75$ € - $100\text{€}/\text{preddavok} = 7,75$ €).

Krajský súd v Nitre uznesením z 30. júna 2014, sp.zn. 9 Co 466/2014 na odvolanie navrhovateľa napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) odporkyni 1/ a odporcovi 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Spornou bola len všeobecná hodnota spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa na predmetných nehnuteľnostiach, pričom navrhovateľ ju určil na 12 000 € a odporkyňa 1/ na 7 500 €, a znaleckým dokazovaním bola hodnota určená na 9 725 €. Z

toho je zrejmé, že znalecké dokazovanie bolo nariadené v záujme oboch účastníkov konania, pričom znalcom určená hodnota spoluvlastníckeho podielu nezodpovedá tak návrhu navrhovateľa, ako ani odporkyne 1/. Preto je záver súdu prvého stupňa, že tak navrhovateľ, ako aj odporkyňa 1/, mali čiastočný úspech, správny. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, navrhol ho spolu s uznesením súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konania. Namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (237 písm. f/ O.s.p.) pretože rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, nie je jasné ako súdy určili pomer úspechu a neúspechu pri aplikácii § 150 O.s.p. Odňatie mu možnosti konať pred súdom vyvodzoval aj zo skutočnosti, že mu nebolo doručené vyjadrenie odporcov 1/ a 2/ k jeho odvolaniu, preto nemal možnosť k nemu zaujať stanovisko. Namietal aj nesprávne právne posúdenie otázky pomeru úspechu v konaní vzhľadom na priznanú výšku trov. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 6 Cdo 232/2013 a v ňom vyslovený názor, podľa ktorého pri rozhodovaní o náhrade trov konania vo všeobecnosti platí, že za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi požadovanou výškou plnenia a priznanou výškou plnenia, ak rozhodnutie o tejto výške záviselo na znaleckom posudku.

Odporcovia 1/ - 6/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas osobou zastúpenou v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľ napadol dovolaním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

Podľa ustanovenia § 242 ods. 1 druhej vety O.s.p., ukladajúceho dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal prípustnosť dovolania, smerujúceho proti uzneseniu, nielen vo vzťahu k § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

So zreteľom na navrhovateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu bola súdom odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pričom treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných väd; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu

Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu navrhovateľa (č.l. 167 spisu) sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomne vyjadrili odporcovia 1/ a 2/ (č.l. 175 spisu), dovolateľ ale nemal možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd mu toto vyjadrenie odporcov 1/ a 2/ nedoručil.

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ani procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f / O.s.p., lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkom konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Preto dovolací súd (s ohľadom na zdôrazňovanú právnu úpravu dovolacieho konania) nemohol preskúmať rozhodnutia súdov nižších stupňov z hľadiska správnosti ich právnych záverov.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.